

• **Parròquia de Santa Bàrbera - Beniparrell**

1. **Concert de tocs manuals de las campanes 22-12-2012 12:00 hores**

1. **El campanar de Beniparrell i les seues campanes**

La parròquia de Santa Bàrbera compta un campanar construït al segle XIX, amb quatre campanes al seu interior: la xicoteta (34 quilos), Santa Bàrbera (77 quilos), Sant Lluís (199 quilos) i Mare de Déu del Carme (451 quilos), les quals presenten les següents inscripcions:

-JHS / ROSES HNOS / SILLA VALENCIA

-SANCTA BARBARA ORA PRO NOBIS + N.S.D. CARMEN / CRISTOVAL GARCIA F. / SE HIZO SIENDO PRIOR EL M R P FABERTANO CLIMENT AÑO 1763

-SAN LUIS * BENIPARRELL AÑO 1946 / * OBSEQUIO DEL EXCMO SR CONDE DE SASTAGO Y BARON DE BENIPARELL

-NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN / * POR SUSCRIPCION POPULAR Y SUBVENCION DEL AYUNTAMIENTO BENIPARELL AÑO 1946

Tres de les campanes van ser foses en la postguerra, l'any 1946, per HERMANOS ROSES (SILLA), mentre que la campana Santa Bàrbera és de gran interès degut a la seua antiguitat. Es tracta d'una campana del segle XVIII (1763) amb interessants inscripcions i decoracions, com és el cas d'una sargantana, símbol que utilitzaren els fonadors probablement per marcar que es tractava d'una campana refosa.

L'any 2001 es va dur a terme la restauració de les campanes, reemplaçant els vells contrapesos o truges de ferro per uns nous de fusta, com és tradicional. Aquesta actuació va incloure la instal·lació dels motors d'impulsos, que són menys agressius amb les campanes i interpreten mecànicament els tocs imitant la forma de tocar del campaner, sense impedir els tocs manuals. La restauració va ser realitzada per l'empresa 2001 Técnica y Artesanía S. L.

Les campanes restaurades foren inaugurades les campanes el dia de la patrona, la Mare de Déu del Carme d'aquell any, voltejant-les per a la processó el Gremi de Campaners.

• **El concert**

Es farà un concert de repics i vols, per mostrar algunes de les múltiples possibilitats rítmiques, sonores i de comunicació de les campanes.

El concert comença amb el **toc d'Àngelus**, que marca el mig dia, l'únic toc a hora fixa en la societat tradicional.

- **Toc de clamoreig** – Toc solemne de mort de la Catedral.
- **Dominica morada** – Toc característic de vespres o de laudes dels diumenges d'Advent i de Quaresma.
- **El repic** – Toc de les festes menors, indica també l'eixida de les processons majors. S'utilitza unes 80 vegades a l'any.
- **Vols de campanes** – diverses combinacions sonores, entre les quals les campanes "apianades" (totes a la mateixa velocitat) o "alternades".

El concert acaba amb el **toc de tancament de la muralla i d'ànimes** interpretat cada nit en la Catedral.

Les campanes signe de comunitat

Les campanes són molt més que un instrument musical o una màquina sonora per a cridar a missa: marquen el temps de la comunitat, indiquen les alegries i les penes, acompanyen al llarg del dia, de la setmana, de l'any i de la vida. En la societat tradicional es van inventar complicats tocs, per a transmetre missatges relacionats amb el temps, l'espai, la composició social o la protecció de la comunitat. Molts d'aquests tocs es basaven en repics, molt ràpids, de dues o més campanes. Sovint utilitzaven totes les campanes del campanar, i per tant totes les notes de l'instrument, però el distint ritme indicava un missatge o un altre. No hi ha formes comunes de tocs, encara que els significats varien poc un lloc a un altre. Les campanes, com a llengua local, empraven uns ritmes locals que només la gent del mateix poble coneixia i interpretava. En la Comunitat Valenciana, per diversos motius, entre els que cal destacar la desaparició de campaners professionals, els tocs van anar limitant-se a voltejar les campanes, costum molt espectacular però poc expressiva.

Les campanes són la veu d'una comunitat. Així com antigament organitzaven la vida quotidiana, festiva, de dol i de protecció, encara hui en dia els seus tocs ordinaris o festius marquen no només els ritmes tradicionals religiosos, sinó que també acompanyen els moments i esdeveniments històrics. Es tracta, en definitiva, d'un instrument de comunitat, per transmetre emocions i missatges importants per a la majoria.

• Els Campaners de la Catedral de València

Els CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA són els encarregats des de 1988 del toc de les campanes de la catedral, del seu manteniment i la seua difusió. Entre altres activitats, a banda dels tocs al llarg de l'any litúrgic, disposen d'una pàgina Web, la qual difon nombroses informacions entorn de les campanes: inventaris, fotografies, informes, articles, gravacions...

Els CAMPANERS DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA formen part del GREMI DE CAMPANERS VALENCIANS, una associació cultural, fundada en 1989 i refundada com a federació d'associacions de campaners en 2012, dedicada a recuperar la tradició de tocar les campanes manualment. Els seus membres, més de 220, toquen actualment a les catedrals valencianes de Segorbe i València i en altres campanars, com Alaquàs, Albaida, Alcalà de Xivert, Bocairent, Castelló, Caudete, Cheste, Eslda, Jérica, L'Alqueria de la Comtessa, Massanassa, Moixent, Nules, Ontinyent, Otos, Petrés, Quesa, Sagunt, Sagra, Soneja o Vila-real.

A banda de l'activitat sonora, els associats es dediquen a l'estudi, la investigació, la conservació i el seguiment de les restauracions. Es tracta de conèixer, utilitzar, conservar i difondre les peculiars característiques d'un instrument musical destinat a usos comunitaris. No oblidem que les campanes, ben conservades, sonen igual al llarg dels segles i són, per tant, la més antiga música viva, la més alta i sonora vida comunitària.

No estem en contra de les mecanitzacions de campanes, però s'han de fer seguint tres condicions: conservar (o restaurar) les instal·lacions originals, reproduir els tocs tradicionals i no impedir els tocs manuals. Es tracta de considerar el conjunt (campanar, campanes, instal·lacions i tocs) com un únic instrument musical, que cal conservar i mantenir en ús, com un singular element patrimonial.

Les campanes de Massanassa en Internet: <http://campaners.com/php/poblacio.php?numer=583>

<http://campaners.com>

campaners@hotmail.com